

Enhed
Udsatte Børn

Sagsbehandler
Silla Løndal
Simonsen

Koordineret med

Sagsnr.
2020 - 9241

Doknr.
493897

Dato
30-11-2021

Hvad er der blevet set på af udenlandsk materiale og praksis ifm. udarbejdelsen af voksenansvarsloven?

Udvalget om magtanvendelse på anbringelsessteder for børn og unge (Magtanvendelsesudvalget) blev nedsat af det daværende Social- og Integrationsministerium i juni 2013. Magtanvendelsesudvalget havde til opgave at beskrive udfordringerne i relation til brug af magt og komme med forslag til, hvordan et kommende regelsæt kunne udformes.

Magtanvendelsesudvalget anbefalede, at der blev fremsat et nyt regelsæt med en tydeliggørelse af de eksisterende regler på magtanvendelsesområdet, herunder tydeliggørelse af børn og unges rettigheder i relation til magtanvendelse, anbringelsesstedernes adgang til at foretage indgreb som led i den daglige omsorg, institutionernes adgang til at fastsætte husordener, muligheden for at anvende rusmiddeltest med samtykke samt muligheden for at anvende fysisk magt. Lov om voksenansvar bygger i vidt omfang på Magtanvendelsesudvalgets anbefalinger.

Som en del af udvalgets kommissorium fik udvalget til opgave at inddrage erfaringer fra de øvrige nordiske lande. Dette indebar en gennemgang af regelgrundlag og praksis for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i Norge og Sverige på et overordnet niveau. Udvalget så på de grundlæggende karakteristika ved de to landes anbringelsessystemer, udpegede hvor og hvordan magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten er reguleret i de to landes lovgivning og opridsede de seneste diskussioner på området i landenes offentlige debat.

Et væsentligt afdækket forhold var, at der er forskel på landenes anbringelsesfrekvenser og udbredelsen af institutionsanbringelser i forhold til andre typer af anbringelser. Danmark har i højere grad børn anbragt på institutioner. Dette er væsentlig, da landenes forskrifter og love vedrørende magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten primært retter sig mod børn og unge, som er anbragt på institutioner. På side 186 i betænkningen fremgår et skematisk overblik over forskelle og ligheder i den daværende lovgivning.

Betænkningen fra Magtanvendelsesudvalget kan findes på:
<https://oim.dk/media/12163/betaenkning-om-magtanvendelse-over-for-boern-og-unge-der-er-anbragt-uden-for-hjemmet.pdf>

Hvad er der af relevante Udviklings- og Investeringsprogrammer i relation til anbragte børn og unge og magtanvendelser.

Udviklings- og investeringsprogrammet (UIP) på børne- og ungeområdet har som formål at understøtte en mere vidensbaseret og effektiv socialpolitik. Dette gøres ved systematisk at screene for og udvikle sociale indsatser, der efterspørges i kommunerne.

Med udmøntningen af UIP for 2021 blev der igangsat et initiativ, der har til formål at sikre en tryk hverdag for anbragte børn og unge med trivsel og gode udviklingsmuligheder uden tilspidsede og voldsomme situationer, hvor barnet eller den unge kan være til fare for sig selv eller andre. Initiativet skal videreudvikle, modne og pilotteste en indsats baseret på aktuell bedste viden, som kan støtte personalet på døgninstitutioner og opholdssteder i deres arbejde med at forebygge og håndtere tilspidsede og voldsomme situationer og dermed forebygge magtanvendelser.

Socialstyrelsen har på nuværende tidspunkt etableret et partnerskab med otte institutioner og opholdssteder. Partnerskabet skal bidrage til udvikling af indsatsen, og døgninstitutioner og opholdssteder skal fungere som pilottester af den udviklede indsats, herunder eventuel metodebeskrivelse, uddannelsesprogram og implementeringsplan.

Initiativet vil desuden inddrage resultater fra evaluering af lov om voksenansvar, så indsatsen vil kunne adressere nogle af de udfordringer på anbringelsesstederne, som evalueringen peger på. Initiativet vil også inddrage viden og erfaringer fra Socialstyrelsens arbejde på voksenområdet om forebyggelse og håndtering af voldsomme episoder på botilbud.

Der er afsat i alt 9,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2021-2024. Når initiativets resultater foreligger, indgår de i UIPs videre arbejde, herunder indsatsudvikling, formidling eller lignende.

Der kan læses mere om UIP og de konkrete aftaler på:

<https://sm.dk/arbejdsomraader/viden-analyse-og-dataudvikling/virksomme-indsatser/udviklings-og-investeringsprogrammerne-uip>